

**EURASIA
CENTER**

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2023. november 18–24.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra**

Tartalomjegyzék:

Eurázsia Fórum 2023 – Előterben a fenntarthatóság	4
Kelet-Ázsia.....	8
Dél-Ázsia	12
Délkelet-Ázsia.....	15
Közel-Kelet.....	20
Oroszország és a posztsovjet térség	25
Impresszum	30

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

**Eurázsia Fórum 2023 – Előtérben a
fenntarthatóság**

Klemensits Péter

Eurázsia Fórum 2023 – Előterben a fenntarthatóság

2023. november 23-24-én immáron negyedik alkalommal rendezte meg Budapesten az Eurázsia Fórumot a Magyar Nemzeti Bank. Az idei rendezvény az [„Átmenetek a fenntarthatóság érdekében”](#) témája köré épült, vagyis Európa és Ázsia legfontosabb gondolkodóinak részvételével az előadók elsősorban ehhez a témához kapcsolódva folytattak beszélgetéseket, tettek javaslatokat és értelmezték az előttünk álló kihívásokat. Az idei konferenciához 15 országból több mint 50 előadó csatlakozott. A fórum egy magas szintű megnyitó ünnepséggel kezdődött, majd hat tematikus pannellel folytatódott, amelyek a geopolitika, a fenntarthatóság és a digitalizáció újszerű értelmezéseire, új aspektusaira helyezték a hangsúlyt.

Matolcsy György a Magyar Nemzeti Bank elnöke nyitóbeszédében kiemelte, hogy Eurázsia és a fenntarthatóság koncepciója elválaszthatatlanok egymástól és mindkettő szükséges ahhoz, hogy felépítsük a mindenki számára előnyös, [„win-win-win-win”](#) világrendet. A fenntarthatóság lényege, hogy vissza kell állítani a harmóniát a természettel, egyensúlyt kell teremteni a társadalminkban, annak érdekében, hogy mindenki hozzáférést kapjon az új technológiákhoz, továbbá fel kell építeni a stabil és kiegyensúlyozott pénzügyi rendet. Matolcsy György azt is kiemelte, hogy a digitalizáció előnyeit ki kell használni, miközben a fenntarthatóságot sem tévesztjük szem elől, ebben az aspektusban a mesterséges intelligencia veszélyeinek kiküszöbölésére is nagy hangsúlyt kell helyezni. Az energetika területén pedig az olyan fenntartható energiaforrásokra, mint a napenergia kell áttérni. Fontos látnunk, hogy Kína az energiaátmenet területén messze Európa előtt jár, viszont a klímaváltozás kezelése érdekében minden országnak lépéseket kell tennie a folyamat lassítása érdekében – figyelmeztetett a jegybank elnöke.

Varga Mihály pénzügyminiszter szerint a magyar kormány az elmúlt évtized munkájával Magyarországot Európa és Ázsia kapujává tette, ezt az egyre nagyobb arányban érkező keleti beruházások is visszaigazolják. Ahogy fogalmazott „a kormány a magyar érdekeket helyezi előtérbe a gazdaságpolitikában is, ezért a blokkosodás helyett a konnektivitást, a szuverén, független országok közti széleskörű együttműködést támogatja”. A pénzügyminiszter hazánk gazdasági növekedésével kapcsolatban [optimistán értékelt](#): a prognózisok szerint 2024-ben az EU-országok első harmadában lehet Magyarország GDP-je, 2025-ben pedig várhatóan a legmagasabb lesz az Unióban. Varga Mihály szerint hazánk elkötelezett a béke mellett Ukrajnában, elutasítja az Európai Unió központosítási törekvéseit, az orosz energiahordozóktól való függés csökkentése okán pedig más ázsiai források igénybevételére törekszik.

Wu Hongbo, a kínai kormány európai ügyekért felelős különleges képviselője beszédében kifejtette, hogy [a világ két permanens célja a béke és a fejlődés](#): hiszen béke nélkül nincs fejlődés, míg fejlődés nélkül a béke nem lehet tartós. Wu Hongbo szerint az emberiség jelenleg soha nem látott kihívások (így a hidegháborús mentalitás és a zéró összegű versenyek felerősödése) előtt áll, e kihívásokra pedig a nemzetközi párbeszéd szolgálhat válaszul. Arra is kitért, hogy Kína elkötelezett az ENSZ által elfogadott fenntartható fejlődési célok teljesítése iránt, miközben segíti a fejlődő országokat a szegénység felszámolásában és a klímaváltozás elleni küzdelemben egyaránt.

Sung-han Kim, a Koreai Egyetem Nemzetközi Tanulmányok Karának professzora és a koreai elnök korábbi nemzetbiztonsági tanácsadója Dél-Korea különleges helyzetéről beszélt, tekintve, hogy hazája a szuperkontinens peremterületén elhelyezkedve jó kapcsolatot ápol az eurázsiai régió és a csendes-óceáni térség országaival is. A professzor szerint Szöul fontos szerepet játszhat a régiók közötti együttműködés fejlődésében is, hiszen a nemzetközi kapcsolatokban inkluzivitásra és kölcsönösségre van szükség, ami fenntartható, és kölcsönös előnyökkel jár a felekre nézve.

Cai Xuejun, a kínai Selyemút Alap vezérigazgatója [hangsúlyozta az alap elkötelezettségét](#) a nyílt együttműködés és a zöldítés iránt. Véleménye szerint a tudomány, a technológia és az innováció jelentik a fenntartható fejlődés igazi motorjait. Előadásában ő is kitért arra, hogy a geopolitikai feszültségek hátrányosak a konnektivitásra nézve, Kína azonban továbbra is a multilaterális együttműködést támogatja. Azt se feledjük, hogy Magyarország és Kína stabil együttműködést folytat olyan területeken, mint az elektromosjármű-, és akkumulátorgyártás, valamint a digitális infrastruktúra.

A fórum első napja a továbbiakban a fenntartható pénzügyek, a geopolitika és a technológiai fejlődés tematikus paneljeivel folytatódott, majd pedig a „Geopolitikai ébredések – A fenntartható jövő megteremtése Eurázsia korának hajnalán” című könyv bemutatásával zárult. A geopolitikai panelben Csizmadia Norbert, a Pallas Athéné Domus Meriti Alapítvány kuratóriumi elnöke Wang Huiyao-val, a Kínáért és a Globalizációért Központ elemzőintézet alapító elnökével beszélgetett, melynek során rámutatott, hogy az idén 10 éves kínai Övezet és Út kezdeményezés a [világtörténelem legnagyobb beruházása](#). Wang Huiyao szerint az eurázsiai együttműködésnek a konnektivitás elvén kell alapulnia és egy „szuperkonnektív” Euráziát kell létrehozni, amelyben a rivalizálás helyett a nyugati kezdeményezéseknek is együtt kell működniük Kínával. A panelbeszélgetések egyik fontos tanulsága, hogy a szakemberek kezdetben nem [jósoltak nagy jövőt](#) a mesterséges intelligencián alapuló ChatGPT-nek – amelytől egyébként legalább annyira félték, mint korábban az ATM-ek megjelenésétől – ennek ellenére az rohamléptekkel terjedt el, hiszen nagy előnye, hogy bárki használhatja, ráadásul biztonságos is.

A rendezvény második napján a panelbeszélgetések során a gazdaság, a multilaterális együttműködés és az oktatás kapott fokozott figyelmet. Ezzel kapcsolatban fontos kihangsúlyozni, hogy a gazdaságban és az oktatásban jelentős változások várhatóak, hiszen az [OECD prognózisa szerint](#) a következő évtizedben világszerte a munkahelyek 32%-a megközelítően 1,1 milliárd munkahely fog teljesen átalakulni, miközben 14%-uk meg fog szűnni. Az ázsiai egyetemek jól reagáltak a kihívásra, hiszen amint azt Horváth Levente, a Neumann János Egyetem Eurázsia Központ igazgatója hangsúlyozta a Fudan Egyetem alelnökével Renhe Zhang-gal [folytatott beszélgetésében](#), az elmúlt évtizedekben egyre több ázsiai – és így kínai – egyetem került be a világ száz legjobb egyeteme közé. A kínai professzor szerint elsősorban a biotechnológia, az információtudomány, a gyógyszerészet és a magfizika előtt áll különösen nagy jövő, ehhez pedig a Fudan Egyetem is alkalmazkodni kíván.

A kerekasztalbeszélgetések mellett az MNB Nemzetközi Zöld Pénzügyi Életmű Tudományos Díjátadó Ceremóniára is sor került, idén a rangos díjat Jun Ma a Pekingi Pénzügyi és Fenntarthatósági Intézet elnöke nyerte el.

A rendezvény záróeseményén Ugródsy Márton helyettes államtitkár videóbeszélgetés keretében Jeffrey Sachs közgazdással, a Columbia Egyetem fenntartható fejlődési központjának igazgatójával folytatott eszmecsere. Az amerikai professzor szerint az új

multipoláris világrendben fontos, hogy az egyes országok között nagyobb megértés alakuljon ki, csökkentve a nemzetközi feszültséget. Arra is rámutatott, hogy amerikai vezetés helyett a világ inkább az [USA együttműködését](#) szeretné elnyerni, Washingtonnak pedig hosszú távon a békés kooperációra kellene törekednie Oroszországgal és Kínával egyaránt. Európa és Kína partnerségi lehetőségeivel kapcsolatban pedig kifejtette, hogy hatalmas kereskedelmi, együttműködési lehetőségek alakultak ki, és ebben Magyarország most próbál vezető szerepet játszani, mint Európa kapuja.

[Záróbeszédében](#) Virág Barnabás az MNB alelnöke hangsúlyozta, hogy alapvetően három kulcsfontosságú kihívás van előttünk: technológiai, geopolitikai (beleértve a klímaváltozást is), valamint a pénzügyeket érintő kérdések. Annak érdekében pedig, hogy ezekre megfelelő választ találjunk innovációra, alkalmazkodóképességre és kooperációra van szükség.

Az idei Eurázsia Fórum ismét bizonyította, hogy Magyarország ideális szellemi központnak tekinthető, Európa és Ázsia között, melynek következtében olyan nemzetközi hírű döntéshozók, vállalkozók, üzleti vezetők és tudósok osztották meg véleményüket a közönséggel és fogalmaztak meg ajánlásokat a fenntartható fejlődés témájában, melyek figyelembevételére hazánk számára is nélkülözhetetlen.

A gyorselemzést készítette: **Klemensits Péter**

**EURASIA
CENTER**

▶ KELET-ÁZSIA

Kelet-Ázsia

Dél-Korea, Kína és Japán külügyminiszteri találkozója

Japan Today, 2023. november 24.

Dél-Korea, Kína és Japán külügyminiszterei november 26-án tárgyalni fognak Dél-Koreában, a három ország négy év után először szervez hasonló vezetői csúcstalálkozót. A szomszédos országok megállapodtak abban, hogy 2008-tól minden évben csúcstalálkozót tartanak a regionális együttműködés előmozdítása érdekében, de a tervet kétoldalú viszályok és a COVID-19 világjárvány gátolták, legutóbbi csúcstalálkozásuk 2019-ben volt. Szeptemberben a három ország magas rangú diplomatái megállapodtak abban, hogy a lehető leghamarabb megszervezik a külügyminiszterek találkozóját. A miniszterek kétoldalú találkozókat is tartanak. A megbeszélésekre olyan körülmények között kerül sor, amikor Dél-Korea és Japán kapcsolatai javulnak, és elmélyült a biztonsági együttműködés az Egyesült Államokkal, Kína növekvő regionális befolyása pedig aggodalmakat kelt. Peking korábban arra figyelmeztetett, hogy az Egyesült Államok erőfeszítései a Dél-Koreával és Japánnal való kapcsolatok megerősítésére növelhetik a feszültséget és a konfrontációt a térségben.

Forrás: [Foreign ministers of S Korea, China, Japan to meet on Sunday](#)

Dél-Korea központi bankja digitális valutát tesztl

Im Eun-byel, The Korea Herald, 2023. november 23.

A jövő év negyedik negyedétől a magánszemélyek nyilvános utalványokkal tesztelhetik a dél-koreai jegybanki digitális fizetőeszközt. A Bank of Korea, a Pénzügyi Szolgáltatások Bizottsága és a Pénzügyi Felügyeleti Szolgálat közösen jelentette be a kísérleti projekt részleteit. A Dél-Koreai Központi Bank digitális pénznem a központi bank által kibocsátott digitális pénz új formája, amely két típusra oszlik: a nagykereskedelmi intézmények számára és a lakossági magánszemélyek számára. A jövő év negyedik negyedévében akár 100 000 személy is tesztelheti majd nyilvános utalványokkal. A hatóságok elmondták, hogy a digitális valutát olyan területeken lehet majd felhasználni, mint a gyermekgondozási vagy oktatási költségek fedezésére.

Forrás: [Korea to test central bank digital currency with public vouchers](#)

Észak-Korea felrúgta a 2018-as katonai egyezményt Dél-Koreával

Kim Arin, The Korea Herald, 2023. november 23.

Észak-Korea bejelentette, hogy eláll a 2018. szeptember 19-én kötött Korea-közi katonai megállapodástól, és ígéretet tett arra, hogy új és fejlettebb fegyvereket telepít a közös határ mentén. Az egyoldalú kilépés a megállapodásból egy nappal azután történt, hogy Dél-Korea leállította a 2018-as megállapodás egyes részeit, amelyek célja a frontvonal feszültségeinek enyhítése volt. Ez a lépés tiltakozásul szolgált az észak-koreai katonai felderítő műhold ellen, amelyet nemrégiben lőttek. Szöul hírszerzési és katonai tisztviselői szerint a Malligyong-1 nevű műholdnak két sikertelen korábbi kísérlet után sikerült pályára állnia. Sin Won-sik Dél-Koreai Nemzetvédelmi Miniszter kijelentette, hogy Dél-Korea készen áll a „gyors és erőteljes válaszlépésre”, ha Észak-Korea a 2018-as megállapodás felfüggesztését „ürügyként további provokációkra” használja fel. Megismételte, hogy Észak-Korea kéműholdja az ENSZ Biztonsági Tanácsa vonatkozó határozatainak „egyértelmű megsértését” vonja maga után, valamint „súlyos provokációt” jelent, amely aláássa a nemzetközi közösség biztonságát.

Forrás: [North Korea scraps 2018 military pact with South Korea](#)

Kína készen áll a békefenntartó szerepre a háború után a gázai övezetben, de az Egyesült Államok kezében van a fegyverszünet kulcsa

Zhao Ziwen, SCMP, 2023. november 23.

Kína hozzájárulhat a háború utáni gázai politikai és gazdasági újjáépítéshez békefenntartó missziók és gazdasági segítségnyújtás révén, de erre a tartós fegyverszünet befolyásolására Washingtonéhoz képest korlátozott. Szerdán Izrael jóváhagyta az ideiglenes tűzszünetet a Hamász fegyveres csoporttal, amely várhatóan több tucat túszt enged majd szabadon. Zhou Bo, a Csinghuai Egyetem Nemzetközi Biztonsági és Stratégiai Központjának főmunkatársa elmondása szerint, ha az ENSZ békefenntartó erőit telepítenék Gázába, Kína a térség védelmére irányuló erőfeszítések egyik vezető hatalma lenne. Kínának 8000 békefenntartója van az ENSZ készenléti haderejében, de jelenleg csak párezer kínai békefenntartó katona van bevetve. 1992 és 2018 között az ország hadserege több mint 35 000 katonát küldött, hogy részt vegyenek az ENSZ 24 békefenntartó műveletében szerte a világon. Zhou azonban hozzátette, hogy Pekingnek korlátozott beleszólása van Izrael azon döntésébe, hogy beleegyezik a tűzszünetbe vagy a háború utáni gázai kormányzásba, megjegyezve, hogy Washingtonnal ellentétben Kínának nincs hatalma Izrael megállítására.

Forrás: [China poised to play peacekeeper and advocate in post-war Gaza, but US holds key to truce, analysts say](#)

Szorosabbá válhatnak a kínai-amerikai kereskedelmi kapcsolatok

He Weiwen, SCMP, 2023. november 20.

Xi Jinping és Joe Biden amerikai elnök november 15-i történelmi találkozója a kétoldalú kapcsolatok stabilizálását és javulását jelzi a világ két legnagyobb gazdasága között, ami kulcsfontosságú a világ békéje és stabilitása szempontjából. Az idei APEC keretében tartott csúcstalálkozó jelentős, pozitív kimenetele kétségtelenül erős, nagyon szükséges lökést ad majd a Kína-USA kétoldalú kereskedelmi kapcsolatoknak, amelyeket nagymértékben befolyásoltak az elmúlt évek általános feszültségei. Idén januártól októberig az Egyesült Államokba irányuló kínai export 15,3%-kal esett vissza, az egy évvel korábbi adatokhoz képest. Az Egyesült Államok hivatalos kereskedelmi adatai azt mutatják, hogy 2023 első és harmadik negyedében a Kínával folytatott kétirányú kereskedelme éves szinten 20,5%-kal esett vissza, de az észak-amerikai partnerekkel (Mexikó és Kanada) stabil maradt, az EU-val pedig meredeken emelkedett. Mivel az USA globális exportja 7,1%-kal nőtt az egy évvel ezelőttihez képest, Kínába irányuló exportja 12,7%-kal esett vissza, míg az Európai Unióba irányuló exportja meredeken, 30,8%-kal nőtt. A San Francisco-i találkozó a kínai és az amerikai elnök között pozitív eredménye erős alapot, irányt és garanciát teremt a kétoldalú kereskedelmi kapcsolatok további javításához. A kereskedelmi kapcsolatok a stratégiai kapcsolatok alapját képezik Kína és az USA között.

Forrás: [A strong boost to China-US trade relationship](#)

**EURASIA
CENTER**

► **DÉL-ÁZSIA**

Dél-Ázsia

Modi miniszterelnök kijelentette a G20 csúcstalálkozón, hogy „a mesterséges intelligenciának biztonságosnak kell lennie a társadalom számára”

News Desk, Hindustan Times, 2023. november 22.

A G20-ak virtuális csúcstalálkozójának megnyitóján Modi miniszterelnök kijelentette, hogy „a világ aggódik a mesterséges intelligencia negatív hatásai miatt. India úgy gondolja, hogy együtt kell dolgoznunk a mesterséges intelligenciára vonatkozó globális szabályozáson. Megértve, hogy a deepfake milyen veszélyes a társadalomra és az egyénekre nézve, előre kell lépünk. Azt akarjuk, hogy az AI eljusson az emberekhez, de biztonságosnak kell lennie a társadalom számára”. A szeptemberben megrendezett G20-as csúcserkeztetést követően még az indiai elnökség utolsó napjaiban, november 22-én tartották a virtuális G20-as csúcst, elsősorban az eddig elért eredmények megvitatása céljából. Modi legfőbb üzenete az volt, hogy aggódik az ultra-realisztikus képi megjelenítéseket létrehozó deepfake-ek miatt, ezért a mesterséges intelligenciára vonatkozó globális szabályozást elengedhetetlennek tartja.

Forrás: [‘AI must be safe for society’: PM Modi on deepfakes at G20 meet](#)

A pakisztáni PRL megállapodást kötött a Honeywell UOP-val és az Axens-szel a finomítói kapacitás megduplázásáról

News Desk, Pakistan Today, 2023. november 21.

A Pakistan Refinery Limited (PRL) kulcsfontosságú licencszerződéseket írt alá a Honeywell UOP és az Axens globális iparági vezetőkkel a finomító bővítési és korszerűsítési projektjéhez (REUP) – közölte a vállalat közleményében. A projekt célja a PRL finomítói kapacitásának megduplázása, valamint a hidrofizálásra a mélykonverziós finomítóra való áttérés, ami elősegíti a hozzáadott értékű termékek és a hagyományos gépjármű-üzemanyagoknál környezetbarátabbnak tartott EURO V-nek megfelelő üzemanyagok előállítását. Az Axens szállítja a Prime G+[®], Prime D[™] és Polynaphtham[™] termékeket az Euro V benzin és dízel specifikációk eléréséhez. Zahid Mir, a PRL ügyvezető igazgatója és vezérigazgatója kijelentette, hogy ez a partnerség jelentős mérföldkő a vállalatnak a finomító modernizációja felé vezető útján. Hangsúlyozta a fenntartható és hatékony működéshez szükséges fejlett technológiák iránti elkötelezettséget, és kijelentette, hogy ezek az együttműködések döntő szerepet fognak játszani Pakisztán energetikai jövőjének alakításában.

Forrás: [PRL inks agreements with Honeywell UOP, Axens to double refining capacity](#)

Az USA tagadja Oroszország állítását a bangladesi politikába való beavatkozásról

banglanews24.com, 2023. november 25.

Az amerikai külügyminisztérium elutasította Oroszország állítását, miszerint beavatkozik Banglades politikai ügyeibe, és kijelentette, hogy az Egyesült Államok támogatja a szabad és tisztességes választásokat Bangladesben. A nyilatkozat fenntartja a bangladesi kormánnyal, az ellenzékkel, a civil társadalommal és más érdekeltekkel való folyamatos együttműködés iránti elkötelezettséget – közölte pénteken a külügyminisztérium szóvivője. November 22-én Maria Zakharova orosz külügyminisztériumi szóvivő azt állította, hogy Peter Haas, az Egyesült Államok bangladesi nagykövete október végén találkozott a helyi ellenzék egy magas rangú képviselőjével, és állítólag a kormányellenes tömegtüntetések szervezésének terveiről tárgyaltak. Az ezzel kapcsolatos kérdésre válaszolva a külügyminisztérium szóvivője a következőket mondta: „Tudomásunk van arról, hogy Zakharova szándékosan félreértelmezte az amerikai külpolitikát és Haas nagykövet találkozóit. Az Egyesült Államok nem támogat egyetlen politikai pártot sem Bangladesben. Az Egyesült Államok nem részesíti előnyben egyik politikai pártot sem a másikkal szemben”. „Azt akarjuk, amit maga a bangladesi nép is akar: szabad és tisztességes választásokat, amelyek békésen zajlanak”. Október óta az országban jelentős politikai felfordulás uralkodott el, amelyet egész novemberben sztrájkok és blokádok jellemeztek. Az országban széles körű erőszak és heves politikai összecsapások is zajlottak, amelyek számos áldozatot követeltek, köztük egy rendőrtiszt tragikus halálát és számos ellenzéki pártember letartóztatását.

Forrás: [US denies Russia's claims of interference in Bangladesh politics](#)

Srí Lanka valószínűleg hétfőn hagyja jóvá a Sinopec 4,5 milliárd dolláros finomítói javaslatát

Reuters, adaderana.lk, november 25.

Srí Lanka valószínűleg hétfőn jóváhagyja a Sinopec kínai állami olajfinomító vállalat 4,5 milliárd dolláros finomító építésére vonatkozó javaslatát – közölte a dél-ázsiai szigetország energiaügyi minisztere szombaton. A Sinopec legalább 4,5 milliárd dolláros befektetése „felértékelődik, ahogy és amikor a kiegészítéseket elvégzik, de előbb el kell jönniük és alá kell írniuk a megállapodást, hogy további részleteket mondhassunk” – mondta Kanchana Wijesekera energiaügyi miniszter. A Sinopec, a világ legnagyobb kapacitású finomítója és egyik legnagyobb petrokémiai gyártója számára a beruházás áttörést jelentene a Kína határain túli terjeszkedésre irányuló hosszú erőfeszítéseiben. A Srí Lanka-i beruházás az állami China Merchant Port Holdings 99 évre szóló bérleti szerződését követi a Hambantota kikötőben, valamint egy 392 millió dolláros üzletet, amely egy logisztikai és raktározási központ építésére irányul Colombo kikötőjében – jelentette a kínai állami média áprilisban. Szakértők szerint ez beleillik Peking ambiciózus Övezet és Út kezdeményezésébe, amely az ősi Selyemút újjáépítését tűzte ki célul a globális kereskedelmi infrastruktúra fellendítése érdekében.

Forrás: [Sri Lanka likely to approve Sinopec's \\$4.5bn refinery proposal on Monday](#)

EURASIA
CENTER

► DÉLKELET-ÁZSIA

Délkelet-Ázsia

Indonézia és Szlovákia harmonikus kapcsolatokat ápolnak

Rahmat Nasushan, Suarapalu, 2023. november 26.

Ma'ruf Amin indonéz alelnök a Pozsonyban november 25-én tett látogatása alkalmával elmondta, hogy Indonézia harmonikus kapcsolatokat ápol Szlovákiával, mivel a két országot mély történelmi és kereskedelmi kapcsolatok fűzik össze. Amin alelnök a tervek szerint szlovákiai programja keretében részt vesz egy nemzeti párbeszédben, amelyen a Pozsonyban és környékén élő indonéz állampolgárok vesznek részt, majd találkozik a halál iparág üzleti szereplőivel és a Szlovákiai Iszlám Alapítvány vezetőségével. Később tárgyalásokat fog folytatni a szlovák köztársasági elnökkel és a szlovák gazdasági miniszterrel is. Amin alelnök szerint az Indonézia és Szlovákia közötti intenzív kereskedelmi kapcsolatok a két ország közötti jól ápolt kétoldalú kapcsolatok bizonyítékaként szolgálnak. Az indonéz kereskedelmi minisztérium adatai alapján az Indonézia és Szlovákia közötti kereskedelem összértéke éves szinten 6,5 százalékkal nőtt. A teljes kereskedelmi érték 2022-ben elérte a 65,4 millió USD-t, és Indonézia 12,9 millió USD-s többletet ért el. Ma'ruf Amin alelnök szlovákiai napirendjének lezárása után a tervek szerint Malajziába látogat.

Forrás: [Indonesia, Slovakia memiliki hubungan yang harmonis: Wakil Rektor](#)

A thai autóexport 12,2%-kal nőtt októberben a belföldi eladások visszaesése ellenére

Alex Morgan, Thaiger, 2023. november 25.

A thaiföldi személygépkocsi-export októberben 12,2%-os növekedést tapasztalt, és elérte a 105 726 darabot, köszönhetően a pickupok iránti növekvő keresletnek, elsősorban a Közel-Keleten. A Thaiföldi Ipari Szövetség (FTI) autóipari klubja a múlt hónapban más piacokon, többek között Ausztráliában, Európában, Észak-Amerikában és Dél-Amerikában is robusztus eladásokról számolt be. Surapong Paisitpatanapong, az FTI alelnöke és az autókлуб szóvivője a célországok javuló gazdasági adatainak és a tengerentúli fogyasztók erős vásárlóerejének tulajdonítja a kivitel bővülését. Ezzel szemben a belföldi piac a magas adósságállomány miatt csökkenő autóeladásokkal küzd, ami arra kényszeríti a bankokat, hogy szigorúbb kritériumokat szabjanak meg az autóhitelezéssel kapcsolatban, hogy csökkentsék a nem teljesítő hitelek kockázatát. A belföldi autóeladások 8,7%-kal 58 963 darabra csökkentek októberben az előző évhez képest, a pickupok eladásai pedig meredeken, 37,9%-kal estek vissza. Az eladások visszaesésének másik okaként a 2024-es pénzügyi évre vonatkozó állami költségvetés tervezésének késedelmét említette, ami hozzájárult a gazdasági növekedés lassulásához. Surapong reményét fejezte ki, hogy a közelgő 40. Bangkoki Nemzetközi Autókiállítás, amelyet november 29. és december 11. között rendeznek meg, ösztönözni fogja a hazai autóeladásokat.

Forrás: [Thai car exports surge 12.2% in October despite domestic sales slump](#)

A szingapúri kormányzat előírja, hogy a vállalati igazgatótanácsok évente tegyenek közzé fenntarthatósági információkat

Singapore Business Review, 2023. november 25.

A szingapúri kormány arra törekszik, hogy a 2024-es pénzügyi évtől kezdődően minden évben kötelezze a vállalati alapszabályokban meghatározott igazgatóságokat a fenntarthatósági jelentések közzétételére, mondta Heng Swee Keat miniszterelnökhelyettes és gazdaságpolitikai koordinációs miniszter egy beszédében. A tőzsde már eddig is kötelezte a jogosult tőzsdei cégeket, hogy számoljanak be fenntarthatósági céljaikról, eredményeikről stb. Most Heng kormányfőhelyettes arról számolt be, hogy még a kis és közepes kapitalizációjú kibocsátók, amelyek az SGX-en jegyzett kibocsátók mintegy 85%-át teszik ki, az idei év és 2019 között, amikor az első felülvizsgálatra sor került, a legerősebb javulást mutatták a pontszámokban. „A tőzsdén jegyzett vállalatok vezetői felelősséggel tartoznak azért, hogy a vállalkozásaikat ne csak a rövid távú nyereség, hanem a hosszú távú siker érdekében is irányítsák” – fogalmazott Heng. Heng azt is bejelentette, hogy a tőzsdén jegyzett vállalatok 99,6%-a, azaz gyakorlatilag mindegyikük időben közzétette a legutóbbi fenntarthatósági jelentését ahhoz, hogy értékelni lehessen.

Forrás: [Gov't to require statutory boards to publish yearly sustainability disclosures](#)

Indonézia víztározókat épít az éghajlatváltozás kezelésére

Tegar Noorbitra, Kabartotabuan, 2023. november 26.

Az indonéz kormány azon erőfeszítései, hogy Indonéziában több gátat és vízviszatartó medencét építsen, az éghajlatváltozás veszélyeinek kezelését szolgáló konkrét intézkedéseket szolgálják – jelentette ki Basuki Hadimuljono közmunka- és lakásügyi miniszter. „Az éghajlatváltozás veszélyeinek kezelése érdekében... a gátakat helyezük előtérbe, hogy nagy mennyiségű víztartalékkal rendelkezünk a száraz évszakban” – tette hozzá. Elmondta azonban, hogy a gátak számát tekintve Indonézia még mindig elmarad más országoktól: „Szigetországgént nagyban kell gondolkodnunk, hogy tovább növeljük a víztározók számát. Kína 2022 végéig legalább 98 000 gátat épített, ezt követi Dél-Korea 18 000 gátjával. Eközben mi csak mintegy 300 gátat építettünk” – mutatott rá. A miniszter ezután hangsúlyozta a gáttervek frissítésének fontosságát és a zsilipkapuk felszerelését, hogy a víztározók optimálisan tudjanak gazdálkodni a vízzel, mind a száraz, mind az esős évszakban. Hozzátette, hogy a Közmunka- és Lakásügyi Minisztérium továbbra is prioritásként kezeli a környezetbarát infrastruktúra fejlesztését. „Például olyan úszó naperőműveket igyekszünk építeni, amely a gát felületének 20 százalékát hasznosítja. Egy ilyen erőművel az összes gáton akár 4800 megawatt villamos energiát is előállíthatunk” – jegyezte meg. Hadimuljono miniszter elmondta továbbá, hogy a Minisztérium 23 gátat kezdett el vízerőműként használni. „Jelenleg a vízerőművek által termelt villamos energia mennyisége még mindig csak kilenc százalékkal járul hozzá az összes indonéziai erőműtípus által termelt villamos energiához” – tette hozzá.

Forrás: [Indonesia sedang membangun waduk air untuk memerangi perubahan iklim](#)

A Fülöp-szigeteki Központi Bank tovább tervezi bővíteni a bankok és pénzügyi intézmények által kibocsátható adósságinstrumentumok típusait

Lawrence Agcaoili, The Philippine Star, 2023. november 26.

A Fülöp-szigeteki Központi Bank (BSP) a bankokra vonatkozó szabályzatok kézikönyvének (MORB) és a nem banki pénzügyi intézményekre vonatkozó szabályzatok kézikönyvének (MORNBF1) egyes, a bankoktól és kvázi bankoktól, valamint más pénzügyi közvetítőktől történő hitelfelvételre vonatkozó szakaszait kívánja módosítani. A javasolt módosítások lehetővé teszik a bankok és kvázi bankok számára, hogy a kötvényeken és kereskedelmi papírokon kívül más hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat és eszközöket is kibocsássanak a BSP előzetes jóváhagyása nélkül. Ezeknek a szervezeteknek az igazgatótanácsuk jóváhagyásától számított öt banki napon belül tájékoztatniuk kell a BSP-t a kötvények, kereskedelmi papírok és egyéb hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok vagy eszközök tervezett kibocsátásáról. A szükséges dokumentumok közé tartozik a szervezet elnöke által aláírt értesítő levél, amely tartalmazza a kibocsátás összegét és feltételeit, beleértve a következő három évre vonatkozó finanszírozási tervet, figyelembe véve a szervezet stratégiai irányát és üzleti modelljét, valamint a titkár igazolása a jóváhagyott forrásbevonási tevékenységről. A BSP a pénzügyi közvetítők fogalom meghatározását kiterjesztette a kormányzati pénzügyi intézményekre (GFI-k), a vagyonkezelő szervezet által vagyonkezelési megállapodás alapján kezelt alapokra, valamint az ügynökségi megállapodás alapján kezelt alapokra is.

Forrás: [BSP to expand list of bank-issued debt papers](#)

Szingapúr aláírta az IPEF ellátási láncról szóló megállapodást

Singapore Business Review, 2023. november 18.

Gan Kim Yong Gan Kim Yong szingapúri kereskedelmi és ipari miniszter részt vett a 2023. november 13-14-én a kaliforniai San Franciscóban megrendezett Indo-csendes-óceáni Gazdasági Keretrendszer a Jólétért (IPEF) miniszteri találkozón. Gan miniszter és 13 másik IPEF-miniszter aláírta a 2023 májusában megkötött IPEF ellátási láncról szóló megállapodást. Ez a megállapodás kollektív fellépés révén erősíti az ellátási láncok összekapcsolhatóságát. Az IPEF-partnerek a megállapodást saját nemzeti ratifikációs eljárásaikon keresztül fogják végrehajtani. A miniszterek üdvözltek továbbá az IPEF Tiszta Gazdaságról szóló Megállapodás és az IPEF Tisztességes Gazdaságról szóló Megállapodás megkötését. Előbbi többek között felgyorsítja a tiszta energiát hasznosító technológiák bevezetését, a fenntartható közlekedést és a szén-dioxid-piaci tevékenységeket. Eközben az utóbbi megállapodás megerősíti a korrupcióellenes intézkedések és az adózási kezdeményezések végrehajtását a kereskedelem és a beruházások fellendítése érdekében. Ezek a megállapodások aláírásuk és ratifikálásuk előtt jogi tisztázáson esnek át. A miniszterek évente üléseznek majd, hogy felügyeljék az IPEF végrehajtását.

Forrás: [Singapore inks IPEF supply chain agreement](#)

Vietnám nagyra értékeli az Átfogó Stratégiai Együttműködési Partnerségét Kínával

VietnamPlus, 2023. november 26.

A vietnámi párt és az állam következetesen megbecsüli, fenntartja és fejleszti a Vietnámi-Kínai Átfogó Stratégiai Együttműködési Partnerséget, mivel azt egy objektív követelménynek, egy stratégiai és hosszú távú választásnak, illetve az ország külpolitikája első számú prioritásának tekinti, nyilatkozta Pham Minh Chinh vietnámi miniszterelnök a kínai kereskedelmi miniszter, Wang Wentao és a kínai kereskedelmi minisztérium küldöttségének fogadásán. 2004 óta Kína mindig is Vietnám legnagyobb kereskedelmi partnere volt. A vietnámi külföldi befektetők között Kína jelenleg a negyedik helyen áll a tőkét tekintve és az első helyen az új projektek számát tekintve. 2022-ben Vietnám a nemzeti szempontok szerint Kína negyedik legnagyobb kereskedelmi partnere lett a világon, és a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségének (ASEAN) legnagyobb kereskedelmi partnere. A kétirányú kereskedelem 2023 első 10 hónapjában közel 140 milliárd USD-t ért el. A két kereskedelmi minisztérium közötti koordinációt és együttműködést magasra értékelve, különösen a gazdasági kapcsolatok nehézségeinek és akadályainak kezelésében, Chinh miniszterelnök azt javasolta, hogy a kínai kereskedelmi minisztérium továbbra is szorosan együttműködjön az Ipari és Kereskedelmi Minisztériummal, a vietnámi minisztériumokkal és ágazatokkal, hogy gyakorlati intézkedéseket alkalmazzanak a kétoldalú kereskedelem fenntarthatóbb és kiegyensúlyozottabb módon történő bővítése érdekében. A vietnámi miniszterelnök javasolta, hogy a két fél erősítse meg a kapcsolatokat és biztosítsa az áruk ellátási láncainak zökkenőmentes áramlását a mezőgazdaság és az ipar területén; és ösztönözze a magas szintű, energiatakarékos és környezetbarát technológiákkal rendelkező vezető kínai vállalatokat, hogy bővítsék beruházásaikat Vietnámban. A kormányfő azt is javasolta, hogy Kína terjessze ki a vietnámi kiváló minőségű mezőgazdasági termékek, például a tengeri termékek és a tej importját; segítse a vezető vietnámi termékek és szolgáltatások védjegyeinek kiépítését a kínai piacon; segítse a vietnámi áruk mélyebb behatolását a kínai településekre és a kiskereskedelmi rendszerbe; teremtsen kedvező feltételeket a vámkezelésben a vietnámi áruk kínai piacra való bejutásához; koordinálja a vietnámi féllel a kereskedelemösztönző tevékenységek hatékony végrehajtását mindkét országban; és gyorsítsa fel a vietnámi kereskedelemösztönző irodák létrehozását a kínai településeken. Wang miniszter egyetértett Chinh miniszterelnök javaslataival, és közölte, hogy beszámol azokról a kínai párt- és állami vezetőknek. A miniszter ígéretet tett arra, hogy szorosan együttműködik az Ipari és Kereskedelmi Minisztériummal, a vietnámi minisztériumokkal, ágazatokkal és településekkel a két párt és nemzet magas rangú vezetői által elért közös felfogások és megállapodások hatékony végrehajtása, valamint a kétoldalú kereskedelmi és befektetési kapcsolatok elmélyítése érdekében. Wang miniszter azt is javasolta, hogy Vietnám továbbra is teremtsen kedvező feltételeket a kínai befektetők számára Vietnámban; fokozza a többoldalú együttműködést; és fogjon össze a regionális gazdasági kapcsolatok fellendítésében, beleértve az ASEAN-Kína szabadkereskedelmi megállapodás korszerűsítését.

Forrás: [Vietnam treasures comprehensive strategic cooperative partnership with China: PM](#)

EURASIA
CENTER

► KÖZEL-KELET

Közel-Kelet

Az egyiptomi ingatlanszektor az orosz és afrikai piacokon akar terjeszkedni

الشرق الاوسط, Asharq Al-Awsat, 2023. november 19.

Az egyiptomi építőipari vállalatok és ingatlanfejlesztők az állam ösztönzésével külföldi befektetési lehetőségeket keresnek, hogy valutához jussanak, ami a régió legnagyobb népességével bíró országa előtt álló legjelentősebb kihívássá vált az elmúlt időszakban. Az egyiptomi ingatlanvállalatok a közelmúltban számos megállapodás révén hatoltak be a szaúdi piacra, hogy intelligens és fenntartható városokat építsenek a királyság 2030-as jövőképek fényében, valamint néhány egyiptomi ingatlanvállalat Európában is megjelent, például Svájcban és Montenegróban. Az egyiptomi kormány célja, hogy ezen cégek új piacokat célozzanak meg az elkövetkező időszakban. Tekintettel az egyiptomi ingatlanvállalatok évek során szerzett sokrétű tapasztalataira, az ágazat szakértői és elemzői azt javasolják, hogy az elkövetkező időszakban az orosz és afrikai piacokat célozzák meg, tekintettel az ott található kedvező befektetési lehetőségekre, amelyek dollárt hozhatnak az afrikai arab országba, és fenntarthatják a vállalatok nyereségnövekedésének ütemét.

Forrás: [القطاع العقاري المصري يبحث فرص الاستثمار في السوق الروسية والأفريقية](#)

Több mint egymilliárd dollár volt Törökország kozmetikai exportja az év első kilenc hónapjában

وكالة الاناضول, Anadolu Agency, 2023. november 18.

Törökország kozmetikai exportból származó bevételeinek volumene az év első kilenc hónapjában meghaladta az egymilliárd dollárt. A Kozmetikai Gyártók Szövetsége szerint Törökország kozmetikai termékeire óriási a külföldi kereslet, emiatt nem meglepő, hogy szeptember végével bezárólag elérték 1,076 milliárd dolláros exportmennyiséget. Az Anadolu Hírügynökségnek adott nyilatkozatában Ahmet Bora, a Török Kozmetikai és Tisztítószer-ipari Tanács vezetője kifejtette, hogy a kozmetikai termékeket több mint 150 országba exportálják. Hozzátette, hogy a kivitel az első kilenc hónapban 19%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. Bora azt jósolta, hogy a kozmetikai export 2023-ban eléri az 1,5 milliárd dollárt.

Forrás: [مليار و76 مليون دولار صادرات تركيا من مستحضرات التجميل](#)

Irak az Európai Bank tagjává vált

السومرية, Al Sumaria, 2023. november 19.

Az iraki Külügyminisztérium bejelentette, hogy Irak hivatalosan csatlakozott az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bankhoz (EBRD). A minisztérium szóvivője, Ahmed asz-Szahháf nyilatkozatában kifejtette, hogy „Irak befejezte a csatlakozási eljárásokat, hogy a bank 74. tagja legyen”, megjegyezve, hogy Irak már jóval korábban, 2018 áprilisában nyújtotta be csatlakozási kérelmét, és a kormányzótanács 2020 októberében hagyta jóvá a tagságát. Ezáltal a közel-keleti arab állam „részvényesként pályázhat az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank által nyújtott pénzügyi és politikai támogatásra” – mondta. Az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank elnöke, Odile Renaud-Basso a következőket nyilatkozta: „Örömmel üdvözlöm Irakot a bank tagjaként, teljes mértékben elkötelezettek vagyunk az országgal való kapcsolattartás iránt, és amikor eljön az ideje, várjuk, hogy megkezdjük a munkát Irakban, és szakértelmünket felhasználjuk gazdaságának fejlesztése érdekében”.

Forrás: [سنوات من الانتظار وأمريكا ترحب.. ماذا يعني انضمام العراق لعضوية البنك الأوروبي؟ 5](#)

12 milliárd emirátusi dirhamot költöttek étkezésre az Egyesült Arab Emírségek szállodavendégei 2022-ben

الخليج, Al Khaleej, 2023. november 19.

Az Egyesült Arab Emírségek szállodáinak látogatóinak ételre és italra fordított kiadásai jelentősen, 28,5%-kal nőttek az elmúlt évben, így az ország szállodái által ebben a tekintetben elért teljes bevétel körülbelül 12,1 milliárd AED-re (kb. 326 millió dollár) emelkedett, szemben a 2021-es 9,4 milliárd AED-vel. A Szövetségi Versenyképességi és Statisztikai Központ legfrissebb adatai szerint a szállodai étel- és italbevételek a teljes bevétel 33%-át (egyharmadát) tették ki. A szektor teljes bevétele 2022-ben meghaladta a 37,8 milliárd dirhamot, szemben a 2021-es 28,1 milliárd dirhammal, ami több mint 34%-os növekedést jelent. A szállóvendégek száma az országban 31%-kal nőtt, és meghaladta a 25,2 millió vendéget a 2021-es 19,2 millió vendéghez képest, valamint a vendégéjszakák száma 19%-kal 91,4 millió szállodai éjszakára nőtt 77 millió éjszakáról, a szobák száma pedig 5,2%-kal mintegy 204 ezer szobára nőtt 194 ezerről. A kihasználtság 66,5%-ról 71,2%-ra nőtt, míg a szálláshelyeken eltöltött idő 9,4%-kal 3,63 éjszakára csökkent a 2021-es 4 éjszakához képest.

Forrás: [مليار درهم أنفقها نزلاء فنادق الإمارات على الطعام في 2022 12](#)

Törökország: a „Papírmentes Parlament Projekt” célja 70 000 dollár megtakarítása

Hürriyet Daily News, 2023. november 20.

A török parlamentben elindított „Papírmentes Parlament Projekt” célja a papírköltségek 76%-os megtakarítása egy törvényhozási ciklus alatt. A Numan Kurtulmuş parlamenti elnök vezetésével elindított projekt keretében a parlamentben kinyomtatott dokumentumok számát aktualizálták a közforrások hatékony felhasználása és a papírpazarlás csökkentése érdekében. Korábban az Országgyűlés ügyrendjének megfelelően a bizottsági jelentéseket 805 példányban nyomtatták ki és juttatták el a képviselőknek, a pártcsoportoknak és a közigazgatási szervezeti egységeknek, mielőtt azokat a parlamentben tárgyalták volna. Az intézmény honlapján és mobilalkalmazásban is közzétett dokumentumokat a képviselők e-mailjére is elküldik, ez a folyamat folytatódik. A Kurtulmuş utasítására a megszorítások részeként kezdeményezett projektnek megfelelően az egyes dokumentumok nyomtatott példányszámát a politikai pártcsoportok jóváhagyásával 195-re csökkentették. Ezzel a parlamentben használt négy papírlapból hármat megspórolhatnak.

Forrás: ['Paperless Parliament Project' aims to save \\$70,000](#)

Hamász vezető: Katar hamarosan bejelenti a fegyverszüneti megállapodást

وكالة الاناضول, Anadolu Agency, 2023. november 21.

A Hamász Iszlám Ellenállási Mozgalom egyik vezetője megerősítette, hogy Katar hamarosan bejelenti az Izraellel kötött fegyverszüneti megállapodást, amelynek részleteit várhatóan az elkövetkező időszakban hozzák nyilvánosságra. Izzat al-Rishq, a Hamász politikai irodájának tagja november 21-én azt nyilatkozta a katari Al Jazeera-nak: „Most a katari testvéreken a sor, hogy bejelentsék az Izraellel kötött fegyverszüneti megállapodást és annak részleteit”. A megállapodás alapján tűzszünet fog életbe lépni, a segélyek bejutását is megkönnyítik, valamint mindkét oldalon foglyokat fognak szabadon engedni, köztük nőket és gyermekeket.

Forrás: [قيادي بـ"حماس": قطر هي من ستعلن عن اتفاق الهدنة المرتقب](#)

Katari-bahreini megállapodás a két ország közötti híd projekt újjáélesztéséről

الجزيرة, Al Jazeera, 2023. november 20.

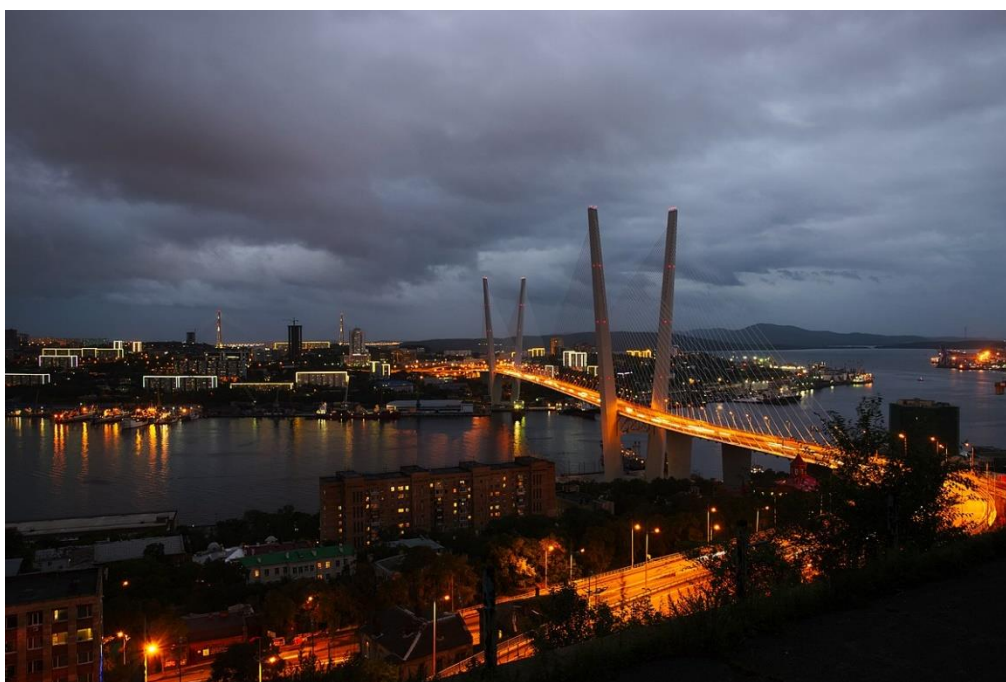
Több éves szünet után Katar és Bahrein nemrégiben megállapodott abban, hogy újjáélesztik a két ország közötti híd projektet, azzal a céllal, hogy megkönnyítsék az utazást az Öböl-menti Együtműködési Tanács (GCC) országain belül, és megduplázzák a két ország közötti kereskedelmi mozgást és közös befektetéseket. A Katar-Bahrein híd projekt (más néven: „Szeretet hídja”), amelyet először két évtizeddel ezelőtt mutattak be, egy körülbelül 40 kilométer hosszú szárazföldi összeköttetési projekt az Arab-öböl felett, amely összeköti Bahreint Katar északnyugati partjával. A 40 méter magasra tervezett híd lehetővé teszi a hajók áthaladását az öböl vizein, építése körülbelül 4 milliárd dollárba kerül. A híd a tervek szerint egyenlő arányban a két ország kormányának tulajdonát képezi majd, és a megépítésének becsült időtartama 4 és 5 év között mozog.

Forrás: [اتفاق قطري بحريني لإحياء مشروع الجسر البري بين البلدين](#)

**EURASIA
CENTER**

**▶ OROSZORSZÁG
és a posztszovjet térség**

Oroszország és a posztszovjet térség

Vlagyimir Putyin elnök is részt vett a G20 online fórumon

Alekszandr Kiszlov, Kommersant, 2023. november 22.

Vlagyimir Putyin orosz elnök is felszólalt az India kezdeményezésére szervezett G20 online csúcstalálkozóján. Beszédében érintette az ukrajnai háborút, és ezzel kapcsolatban elmondta, hogy Oroszország soha nem utasította el, hogy béketárgyalásokat folytasson az ukrán vezetéssel. Megjegyezte azt is, hogy a nyugati államok eltérően reagálnak az orosz hadműveletre Ukrajnában és az izraeli akciókra a Gázai övezetben. Az orosz elnök felszólította a G20-as országok vezetőit, hogy a szankciók bevezetése helyett egyes országokkal szemben inkább erősítsék meg a külgazdasági kapcsolatokat. Az online csúcson felszólalt továbbá Narendra Modi indiai miniszterelnök, Rishi Sunak brit miniszterelnök és Recep Tayyip Erdogan török elnök is. Joe Biden amerikai elnök nem vett részt a csúcson, helyette Antony Blinken külügyminiszter képviselte az Egyesült Államokat. Xi Jinping kínai elnök sem vett részt a csúcstalálkozón, Kínát Li Qiang miniszterelnök képviselte.

Forrás: [Путин в речи на онлайн-саммите G20 назвал трагедией боевые действия на Украине](#)

84,6 millió eurót biztosít Németország Örményországnak

Armenpress, 2023. november 22.

Németország és Örményország új utat nyit az együttműködésben. A német kormány 84,6 millió eurós támogatást nyújt Örményországnak pályázatok és kölcsönök formájában. A kétnapos örmény-német kormányközi tárgyalások eredményeinek szentelt sajtótájékoztatón Jerevánban Vahan Kerobyan Örmény Köztársaság gazdasági minisztere és a Szövetségi Gazdaságfejlesztési és Német Köztársaság Együttműködési Minisztérium államtitkára Niels Annen nyilatkozta. Az országok kormányai a kormányközi tárgyalásokról szóló jegyzéket is aláírtak. 2014 óta ezek az első hivatalos tárgyalások Örményország és Németország között. A tárgyalások során számos, a gazdaságfejlesztési együttműködéssel kapcsolatos kérdés is megvitatásra került.

Forrás: [Германия предоставит Армении 84,6 млн €: открываются новые пути сотрудничества между двумя странами](#)

Magyar-azeri gazdasági kapcsolatok fejlesztéséről tárgyaltak Bakuban

Kjamran Gasymov, Trend, 2023. november 23.

Az azerbajdzsáni-magyar gazdasági kapcsolatok pozitív dinamikájáról, valamint a gazdaság különböző ágazataiban megvalósuló közös kezdeményezések sikeres megvalósításáról egyeztetett Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter és Mikail Jabbarov azerbajdzsáni külügyminiszter. Hangsúlyozva a SPECA vezetőségi tanácsának 18. ülésén megvitatott témák fontosságát, felhívták a figyelmet a két ország közötti együttműködés fejlesztésében betöltött szerepükre. Jelenleg a SPECA részt vevő államai Azerbajdzsán, Afganisztán, Kazahsztán, Kirgizisztán, Tádzsikisztán, Türkmenisztán és Üzbegisztán. Maga a SPECA azaz az ENSZ Közép-Ázsia gazdaságaira vonatkozó különleges programja 1998. március 26-án hozták létre. November 20-24 között a SPECA napok Bakuban zajlanak.

Forrás: [Азербайджан и Венгрия обсудили развитие экономических отношений](#)

Bakuba utazik a grúz miniszterelnök

newsgeorgia.ge, 2023. november 24.

Irakli Garibasvili Grúzia miniszterelnöke Ilham Aliyev elnök meghívására Bakuba utazott. Garibasvili tiszteletbeli vendégként részt vesz a SPECA (az ENSZ Közép-Ázsia gazdaságára vonatkozó különprogramja) gazdasági fórumon – idén jubileumi rendezvény, melynek elnöke Azerbajdzsán. Az azerbajdzsáni elnökkel külön találkozót terveznek – jelentette a miniszterelnöki sajtószolgálat. Grúzia és Azerbajdzsán együttműködése kritikusan fontos mind Baku mind Tbiliszi számára a rajtuk áthaladó áru és energiatranzit növekedése miatt.

Forrás: [Премьер-министр Грузии отправился в Баку на экономический форум](#)

Üzbegisztán és Türkmenisztán stratégiai partnerek

Eziz Bojarov, Daryo, 2023. november 18.

Üzbegisztán Türkmenisztán közeli szomszédja és stratégiai partnere is egyben, jelentette ki Szerdar Berdimuhamedov türkmén elnök azt követően, hogy megbeszélést folytatott Bakhtiyor Szaidov üzbég külügyminiszterrel. Az asgabati találkozó során Üzbegisztán és Türkmenisztán közötti partnerséggel és együttműködéssekkkel foglalkozó napirendi pontok mellett kiemelt helyet kaptak a két ország közötti kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok bővítésének a lehetőségei és aktuális kérdései is. Szerdar Berdimuhamedov türkmén elnök és Bakhtiyor Szaidov üzbég külügyminiszter az egymásközt folytatott megbeszélést követően megállapították, hogy a két szomszédos közép-ázsiai ország közötti kereskedelmi forgalom pozitív növekedési dinamikát mutat az üzemanyag- és energetikai ágazatban, és a szállítási, logisztikai és agrárszektorban is.

Forrás: [Узбекистан является стратегическим партнером Туркменистана – Сердар Бердимухамедов](#)

Japánban tett látogatást Kirgizisztán elnöke

24kg, 2023. november 20.

A Kirgiz Köztársaság elnöke, Szadir Zsaparov három napos hivatalos látogatást tett Japánban, ahol Tokióban a kelet-ázsiai ország több vezető beosztású személyével is tárgyalásokat folytatott. A Japánban töltött idő alatt Szadir Zsaparov megvitatta a Kirgizisztán és Japán közötti két- és többoldalú együttműködés helyzetét és kilátásait, beleértve a Japán + Közép-Ázsia formátumon belüli aktuális, Japán és Kirgizisztán együttműködésével kapcsolatos kérdéseket is. Tokiói tartózkodása során Zsaparov elnök többek mellett találkozott Fumio Kishida japán miniszterelnökkel is, akivel személyesen folytatott tárgyalást. A két elnök találkozáját követően Japán elnöke hangsúlyozta, hogy Kirgizisztán Japán baráti partnere, és jelezte, hogy országa készen áll a közép-ázsiai országgal történő együttműködések szorosabbá tételére. Majd azt is hozzátette, hogy a japán kormány kész kibővíteni a kölcsönösen előnyös együttműködések Kirgizisztánnal a kereskedelmi, a gazdasági és a befektetési szférában is. A szigetországban töltött látogatásának végén Zsaparov elnök kiemelte, hogy Japán támogatásának köszönhetően konkrét projektek és programok valósultak meg már eddig is hazájában, amelyek jelentősen hozzájárultak a Kirgizisztán társadalmi-gazdasági fejlődésének erősítéséhez. A kirgiz elnök szerint a tokiói útja során aláírt új gazdasági és politikai dokumentumok a két ország közötti barátságról és az átfogó partnerségről szóló közös nyilatkozatok egy Kirgizisztán és Japán között egy új korszak kezdetét jelentik. Ezen kívül a két ország közötti kereskedelmi és gazdasági forgalom mutatóinak növelése érdekében a kirgiz delegáció tagjai javaslatot tettek egy közös kormányközi kereskedelmi, gazdasági, kulturális és humanitárius együttműködési bizottság létrehozására is.

Forrás: [В Токио прошли переговоры главы Кыргызстана и премьеры Японии. О чем говорили](#)

Türkmenisztán és Irán bővíti együttműködését

Central Asia News, 2023. november 20.

Türkmenisztán és Irán bővíti a két ország közötti együttműködéseket a közlekedési ágazatban, jelentették be az országok delegációinak elöljárói az Asgabatban megrendezésre került türkmén-iráni kormányközi bizottság ülését követően. A találkozó résztvevői ezen kívül a két ország közötti kapcsolatok fejlődése során kiemelték az épülés alatt álló Kazahsztán-Türkmenisztán-Irán vasútvonal meghatározó szerepét, amely komoly szerepet játszik a türkmén-iráni logisztikai partnerség, valamint a két ország nemzetközi kereskedelmi forgalmának a bővítése terén. Ugyanis mind Irán, mind pedig Türkmenisztán úgy véli, hogy ennek a közlekedési vonalnak köszönhetően sikerülhet új útvonalon összekapcsolni Európa és a Közel-Kelet országait, és új lehetőségeket teremteni a kereskedelmi kapcsolatok fejlődésében a két régió között. Ezen kívül a megbeszélés során szó esett még a Türkmenisztán és Irán közötti közlekedési együttműködések fontos láncszeméről is, a Tejen-Sarakhs-Mashhad vasútvonalról, amely a legrövidebb utat biztosítja Közép-Ázsiából az Öböl-menti országok irányába. A találkozót követően a résztvevők együttműködési megállapodást írtak alá a türkmén Autópályaépítést Irányító Állami Ügynökség és az iráni Közút- és Városépítési Minisztérium között, melynek célja a Gumdag – Etrek – Iráni határ autópálya megépítése.

Forrás: [Туркменистан и Иран нарастят сотрудничество в транспортной сфере](#)

Kazahsztán és Magyarország bővíti a gazdasági együttműködést

DKN, 2023. november 21.

Murat Nurtleu kazah külügyminiszter és egyben miniszterelnök-helyettes Budapesten tett hivatalos látogatása során részt vett a Kazah-Magyar Stratégiai Tanács 6. ülésén, melyen Varga Mihály magyar pénzügyminiszterrel folytatott megbeszélést, és megvitatta a kétoldalú kazah-magyar kapcsolatok aktuális politikai, kereskedelmi, gazdasági, befektetési és kulturális kérdéseit kiemelve olyan területeket, mint az energetika, az ipar, a közlekedés és logisztika, a vízgazdálkodás, a mezőgazdaság, az oktatás és a turizmus. A megbeszélést követően a kazah delegáció vezetője, Murat Nurtleu megjegyezte, hogy a két ország közötti stratégiai partnerség fő mozgatórugója a Kazahsztán és Magyarország közötti kereskedelmi és gazdasági szféra. Kazahsztán külügyminisztere továbbá hangsúlyozta az Asztana és Budapest közötti együttműködés teljes körű kiterjesztése érdekében gyakorlati lépések végrehajtásának fontosságát, valamint Magyarország és Kazahsztán célként jelölte ki, hogy a kétoldalú kereskedelmi forgalma mielőbb elérje az évi egymilliárd dollárt.

Forrás: [Казахстан и Венгрия расширяют экономическое сотрудничество](#)

2023 január-október között Üzbegisztán külkereskedelmi forgalma 51,0 milliárd dollárt tett ki

UzDaiy, 2023. november 20.

Az Üzbegisztánban az elmúlt években az ország exportpotenciáljának az élénkítése, és az import optimalizálása és általában a kiegyensúlyozott külkereskedelem biztosítása érdekében végrehajtott intézkedések eredményeként 2023. január-októberben az ország külkereskedelmi forgalma 51,0 milliárd dollárt tett ki, ami azt jelenti, hogy ez az összeg 10,3 milliárd dollárral (25,2%-kal) bővült az előző év azonos időszakához képest, áll az Üzbég Statisztikai Hivatal jelentésében. A közzétett adatokból az is kiderült, hogy ma Üzbegisztán a világ 198 országával ápol kereskedelmi kapcsolatokat. A legnagyobb külkereskedelmi forgalmat Kínával (21,2%), Oroszországgal (15,6%), Kazahsztánnal (7,0%), Törökországgal (5,1%) és a Dél-Koreai Köztársasággal (3,7%) folytatja a közép-ázsiai ország. Ezen kívül Üzbegisztánnak a FÁK-országokkal folytatott külkereskedelmi forgalmának részesedése a vizsgált időszakban 2022 azonos időszakához képest 6,9%-kal csökkent, de ennek ellenére Taskent külkereskedelmi forgalma a FÁK-országokkal még így is elérte a 16,7 milliárd dollárt, amiből az export 6,7 milliárd dollárt, az import pedig 10 milliárd dollárt tett ki. A FÁK-országokkal folytatott legnagyobb külkereskedelmi forgalom Oroszországgal (47,3%), Kazahsztánnal (21,4%) és Türkmenisztánnal (5,6%) volt. A közzétett adatok emellett arra is rávilágítottak, hogy a közép-ázsiai ország külkereskedelmi forgalmának szerkezetében jelentős részesedést jelent Taskent városa, amely 37,9%-t foglal el.

Forrás: [Статистическое ведомство: в январе-октябре 2023 года внешнеторговый оборот в стране составил 51,0 млрд долл. США](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@uni-neumann.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2023

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720